

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

3. de Diuisionibus indulgentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Indulgentia, seu remissio pœnæ iniunctæ, non tatum est in ordine ad Ecclesiam, sed etiam in ordine ad Deum, ut etiam Deo satisfactum sit, ut quod Martyrum desiderio, & Ecclesiasticorum Prælatorum autoritate remittatur, etiam apud Deum condonatum sit.

C A P. III.

De diuisionibus Indulgentia.

Indulgentia vel est totalis seu plenaria (sic dicta, quia illimitatè conceditur, ut omnem pœnam in Purgatorio pro peccatis luendam remittat) vel partialis, quæ limitatè conceditur, ut patrem aliquam pœnæ remittat, talis est Indulgentia tertiae partis peccatorum; aut indulgentia vnius anni, vel plurium annorum. Nam Ecclesiastica consuetudine olim receptū erat, ut pro gravioribus criminibus 7. annorum pœnitentia imponeretur. Alia partialis Indulgentia etiam dicitur *carena*, id est, carentia, siue ieunium in solo pane vel aqua per dies 40. Item quadragesima pœna, per quadragesimam subeunda imposita. Quapropter cum Indulgentia vnius anni, indulgentia septennis, vel una carena conceditur, sensus est, remitti tantam pœnam peccatis debitam, quanta deleretur per pœnitentiam vnius anni, vel 7. annorum, aut per 40. dierum ieunium in pane & aqua, secundum canones pro peccatis imponi solitum.

2. Olim Indulgentiæ fermè tantum concedebatur

tur de pœnitentiis iniunctis, nunc vero etiam de non iniunctis, sicut probabile censent Palud. Suatez, Gabriel, Coninck. Vbi maius conceditur, etiam minus concessa esse videtur. Quæ regula in iis locum habet, quæ eiusdem generis sunt, siue ad eandem potestatem spectantia. Atque plus seu maius quiddam est, remittere pœnitentias à sacerdote iniunctas, quippe non diuino tantum iure, sed humano etiam præcepto debitas & determinatas. Minor autem remissio est, si nulla pœnitentia sacerdotis imperio ex soluenda restet: quare talis indulgentia faciliter conceditur, cum non ita eneruans sit disciplinæ Ecclesiasticæ. Ergo indulgentia data de iniunctis, extendenda etiam videtur ad non iniunctas, idque spectata consuetudine, quæ nunc in Ecclesiis viget, quia alioquin nostra magnam utilitatem hodie indulgentiae habent: quandoquidem pœnitentiæ, quæ pro peccatis iniungi solent, exiguae sunt, & sapè tantum loco Medicinæ seu alicuius curationis peccati imperatæ, quas omnimode implere expedit.

NB. Si cui pœnitentia à sacerdote imposta difficultis sit, vt appareat non per modum medicinæ præcautentis impositam fuisse: sed per modum satisfactionis, tunc non prohibetur aliquis ut indulgentia ad pœnitentiam diluendam, idque etiam Confessarii obseruare possunt, vt pœnitentiam, de qua pœnitens queritur, commutent in aliam leuiorem per modum medicinæ imponendam, præcipiendo pœnitenti, vt alicuius indulgentiæ se participem reddat.

Porro Indulgentia diuiditur in personalem

B b b 2 (quæ

(quæ certis personis conceditur sine determina-
tione ad rem materialem) & Reale (quæ alicui
rei materiali, v. c. rosarijs imaginibus &c. affixa
est.

3 Si indulgentia localis (quæ loco affixa) con-
cessa est cum determinatione temporis, V. C. di-
ci, tunc qui sæpius in die Ecclesiam visitat, semel
tantum lucratur indulgentiam, secus si sine deter-
minatione concessa est Ecclesiam visitantibus,
cum non sit ratio restringendi ad unam vicem.

4 Nomine Ecclesiæ, cui indulgentia conceditur,
lucranda à visitantibus, etiam adiunctum cæmi-
terium intelligi debet, quia in fauorabilibus ver-
ba latè interpretanda.

5 Loco diruto sine spe ædificandi, vel in alium
locum sub eodem patrono, & cum omnibus priu-
ilegijs transferendi, pereunt indulgentiæ conceſſæ
locales, quod si Ecclesia diruta in eodem loco re-
ædificetur, retinet indulgentiam sicut & alia pri-
uilegia, quippe cum moraliter eadem Ecclesia
censeatur.

C A P. IV.

*Quinam Ecclesiæ Pastores, & quo iure indulgentias con-
cedere possint.*

1 **S**ummus pontifex potestate à Christo accepta,
adeoque diuino iure indulgentias tum gene-
rales, tum partiales ex rationabili causa omnibus
fidelibus dispensare potest. Etiam Concilium ge-
nerale, quatenus inclusò capite totum corpus Ec-
clesiæ